

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Ракописите се испраќаат во дупли-
кат на адреса: „Службен весник на
НРМ“—Скопје. Огласи по тарифата

СКОПЈЕ
Среда, 23 јануари 1957
Број 1 Година XIII

Претплатата за 1957 год. изнесува
1.000 дин. Овој број чини 30 дин.
Чековна сметка број 802-Т-698

1.

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОПШТЕСТВЕНИОТ ПЛАН НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 1957 ГОДИНА

На основа член 71 точка 11 од Уставниот закон
за основите на општественото и политичкото устрој-
ство и органите на власта на Народна Република
Македонија се прогласува Општествениот план на
Народна Република Македонија за 1957 година, што
го усвои Народното собрание на Народна Република
Македонија на седницата на Републичкиот собор
одржана на 10, 11 и 12 јануари 1957 година и на
седницата на Соборот на производителите одржана
на 10, 11 и 12 јануари 1957 година.

У. бр. 1

16. јануари 1957 година
Скопје

Претседател Претседател
на Народното собрание, на Извршниот совет
Лазар Колишевски, с. р. Љупчо Арсов, с. р.

ОПШТЕСТВЕН ПЛАН НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 1957 ГОДИНА

ДЕЛ ПРВИ

СМЕРНИЦИ ЗА РАЗВИТОК НА СТОПАНСТВОТО ВО 1957 ГОДИНА

I. ОПШТ ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТОКОТ НА СТОПАНСТВОТО ВО 1956 ГОДИНА

1. Поради нееднаквиот развиток на производ-
ството во основните стопански области — индустри-
јата и селското стопанство во 1956 година не е оства-
рен пораст на општествениот производ. Остварениот
општествен производ е на нивото од 1955 година.

Во индустриското производство е постигнат по-
раст од 11% во однос на 1955 година, додека во
селското стопанство е забележано паѓање на произ-
водството за 1,1%.*

Активноста на другите стопански области во
1956 година е одраз на ваквиот развиток на инду-
стриското и селскостопанското производство. Осетно

*Спрема претходните податоци на Заводот за
статистика на НРМ.

паѓање на активноста е забележано во градежни-
штвото.

2. Постигнатиот обем на производството во инду-
стријата во 1956 година во споредба со 1955 година
е поголем за 11%. Новите индустриски капацитети
кои се пуштени во погон во 1956 година, придонесу-
ваат обемот на индустриското производство да се
зголеми за 6%, додека останатата индустрија при-
донесува во порастот со 5%.

Оствареното производство по претежна намена,
како што се и очекуваше, покажува релативно нај-
голем пораст при производите за широка потро-
шувачка. Оствареното производство по претежна
намена, во однос на 1955 година, е следно:

	1956/55
Средства за работа	87
Материјал за репродукција	106
Производи за широка потрошувачка	127

Врз ваквото движење на обемот на индустри-
ското производство влијаеја овие поважни фактори:

а) во 1956 година се пуштени во погон сите
индустриски капацитети што беа предвидени да
почнат со производство, освен ХЕЦ Маврово и фа-
бриката за цемент. Меѓутоа, оствареното производ-
ство во новите капацитети што почнаа со работа,
не е постигнато во онаа висина којашто се очеку-
ваше;

б) бидејќи првиот агрегат на ХЕЦ Маврово не
започна со производство, дојде до недостиг на
електрична енергија, како што се и очекуваше.

Поради настанатиот недостиг на електрична
енергија, во второто полугодие дојде до редуција
на потрошувачката на електрична енергија, што се
одрази врз обемот на производството. Недостигот
на електрична енергија услови Фабриката за це-
мент, која беше припремена за погон, да не за-
почне со производство:

в) пригодувањето на производството во изме-
нетите услови на пазарот, а во врска со тоа и поја-
вените тешкотии во пласманот, дејствуваше да се
зголемат резервите на готовите производи, а оттаму
и да се ограничи производството на некои инду-
стриски гранки.

Резервите во индустријата од 6,5 милијарди
динари на крајот на 1955 година пораснаа на 16,2
милијарди динари во месец јуни 1956 година или
за 146%*;

*Пресметано по цените од 1956 година.

г) неповолните временски услови во почетокот на годината имаа влијание врз обемот на производството особено на индустријата за градежен материјал.

Во 1956 година беа продолжени започнатите реконструкции во индустријата во 1955 година. Покрај тоа во 1956 година се започнати и нови реконструкции.

Извозот на индустриските производи (без тутунската индустрија) во 1956 година е поголем за 14% во однос на 1955 година.

Односот помеѓу порастот на производството и порастот на бројот на запослените во индустријата во 1956 година е сè уште неповолен. Споредувајќи го односот помеѓу производството и работната рака, кој во 1956 година е подобрен за 2,4% во однос на 1955 година, може да се заклучи дека продуктивноста на трудот во индустријата е зголемена.

3. Селскостопанското производство во 1956 година е пониско од оствареното производство во 1955 година за 1,1%, додека во однос на просечното производство во 1953/55 година е повисоко за 13%.

Спрема процената на остварувањето, селскостопанското производство во 1956 година е следното:

**Вредност на селскостопанското производство
во 1955 и 1956 год.**

(Во милиони динари по цените
од 1955 год.)

	1955	1956*	Индекс 1955 = 100
Поледелство	33.393	31.290	93,7
Овощтарство	843	2.656	315
Лозарство	2.414	2.476	102,5
Сточарство	8.268	8.064	98
Преработка	2.877	2.810	97,6
Вкупно			
селско стопанство:	47.795	47.296	98,9

Во поледелството има знатно намалување на производството на индустриски култури — тутунот и памукот — што се одрази врз целокупното поледелско производство, додека оствареното производство на житните култури е на нивото од 1955 година. Производството на тутун во 1956 година е смалено во однос на 1955 година за 5.800 тони, а производството на памук за 2.700 тони. Смалувањето на производството на овие култури во 1956 година е резултат на неповолните климатски услови во вегетациониот период на овие култури и извонредно поволните во 1955 година за тутунот.

Високиот пораст на производството во овоштарството во 1956 година произлегува како од слабиот принос во 1955 година, кога и атмосферските услови беа неповолни, така и од поволните атмосферски услови во 1956 година.

Малото смалување на производството во сточарството произлегува од смаленото производство на сточна храна.

*Спрема претходните податоци на Заводот за статистика на НРМ.

Тие смалувања бездруго би биле поголеми ако не беа преземени низа мерки пресметани на развитокот на селско-стопанското производство, а кои во конкретниот случај имаа за резултат ублажување, а некаде дури и неутрализирање на последиците од неповолните временски услови.

За развитокот на селско-стопанското производство беа преземени следните мерки:

Во 1956 година потрошените средства за инвестиции во селското стопанство беа знатно поголеми отколку во 1955 година. Во 1955 година преку инвестиционите и другите фондови наменети за селското стопанство и амортизацијата на стопанските организации беа инвестирани 2.404 милиони динари а во 1956 година се проценува дека ќе се инвестираат 4.186 милиони динари.

Во текот на 1956 година знатно е зголемена активност на задругите, особено во откупот на селскостопанските производи и во основањето деловни сојузи на земјоделските задруги. Зголемената активност на задругите во откупот на селскостопанските производи позитивно се одрази врз создавањето средства во задружните фондови.

Во 1956 година се продолжи со спроведувањето и проширувањето на мерките за унапредување на селскостопанското производство, како што се: производство и откуп на квалитетно семе, кое е зголемено за 1.340 тони во однос на претходната година; употреба на вештачки ѓубриња која е зголемена за 8.100 тони во однос на претходната година; изведување на масовни демонстративни огледи со калцификација на почвата, заштита на растенијата од болести и штетници, заштита на добитокот од болести, микрореонирање на лозарството и овоштарството, вештачко осеменување на кравите, меринизација на овците, која е извршена на 155.450 овци, лиценцирање на добитокот, уматичување на добитокот, производство на лозни калем и овошни садници и друго.

Остварувањето на овие мерки беше потпомогнато од фондовите за унапредување на селското стопанство. Од средствата на овие фондови во 1956 година се потрошени 120 милиони динари повеќе одошто во 1955 година.

Остварувањето на овие мерки беше потпомогнато и од селскостопанската служба, која во 1956 година беше поактивно вклучена во спроведувањето на мерките за унапредување на селското стопанство.

4. Обемот на сообраќајните услуги во патниот јавен сообраќај во 1956 година е поголем за 10% од 1955 година. Ова зголемување на сообраќајните услуги во патниот јавен сообраќај е резултат на вложените инвестиции во претходните години, во кои се подобри и зголеми капацитетот на сообраќајните средства. Посебните олеснувања во стопанскиот систем за сообраќајот придонесоа да се подобри техничката исправност и опременост на превозните средства, од што резултира зголемувањето на обемот на ефективната работа.

5. Градежната дејност во 1956 година беше смалена на 26% поради смалениот обем на инвестициите и изменетата структура, како што се и предвидуваа со планот за 1956 година. Врз градежната

дејност во 1956 година особено се одрази: ненавремениот донесување на општествените планови и неблагоприятниот прилив на средства во фондовите од кои се финансираа инвестициите во стопанството во станбената изградба, како и неспремноста на инвеститорите за користење на средствата. Како последица на ова дојде до нерамномерна ангажираност на градежната оператива во првото и второто полугодие, што се одрази негативно врз користењето на капацитетите и запосленоста во градежништвото.

6. Остварениот обем на бруто — инвестициите во 1956 година е помал за 7%, а на нето инвестициите за 9% во однос на 1955 година.

Покрај промените во обемот на инвестициите дојде и до промена на нивната структура.

Обем и структура на бруто инвестициите по стопански области

	(во милиони динари)				1956 1955
	Износ 1955	Структура 1956 ¹⁾	Износ 1955	Структура 1956 ¹⁾	
Индустрија	14.390	51,4	14.234	54,4	99
Селско стопанство	2.404	8,6	4.186	16,2	174
Шумарство	384	1,4	510	1,9	133
Градежништво	793	2,8	470	1,8	59
Сообраќај	3.911	13,9	3.150	12,1	31
Трговија и угостителство	811	2,9	750	2,9	93
Занаетчиство	252	0,9	160	0,6	64
Вкупно стопанство	22.945	81,9	23.460	89,8	102
Општествен стандард	5.069	18,1	2.671	10,2	53
Вкупно инвестиции	28.014	100,0	26.131	100,0	93

Инвестициите во стопанството се нешто зголемени, додека инвестициите во областа на општествениот стандард се знатно смалени.

Во областа на инвестициите во стопанството за одбележување е знатниот пораст на инвестициите во областа на селското стопанство и шумарството, а нивното стагнирање односно смалување во другите стопански области.

Недоволната спремност за користење на средствата на станбените фондови, како и предвиденото намалување на буџетските инвестиции се причина за смалување на инвестициите во областа на општествениот стандард.

2.

1. Зголеменото индустриско производство, зголемениот увоз и поактивното регулирање на куповните фондови преку распределба на општествениот производ и националниот доход, создадоа во 1956 година поволни услови за помирен и постабилен развој на пазарот.

2. На пазарот во Народна Република Македонија, како и во ФНРЈ во 1956 година дојде до извесно смирување на движењето на цените.

¹⁾ За 1956 година е дадена оцена врз база на десетмесечното извршување.

Индекс на цените во 1955 и 1956 година

	1955	X. 1956	I.XI.1956
	1954	X. 1955	I. XI. 1955
Годишен просек			Просек за 10 месеци

Цени на мало во НРМ

Индустриски производи	105,1	98,1	100,9
Селскостопански производи	136,2	102,2	128,6
Услуги	117,7	106,6	108,0
Спшт индекс на цените на мало на стоки и услуги	113,8	103,6	109,1

Врз забавувањето на динамиката на движењето на цените особено во второто полугодие од оваа година, со што се постигна извесно средување и стабилизирање на пазарот, дејствуваа повеќе фактори, меѓу кои поважни се: зголеменото индустриско производство и увозот на стоки за широка потрошувачка, како и ограничувањата во порастот, во куповните фондови.

3. Во текот на 1956 година напоредно со зголемувањето на стоковниот промет дојде и до поосетно зголемување на резервите на стоки. При услови на неусогласени стоковно-парични односи, порастот на резервите имаше посебно значење за заздравувањето на пазарот. Само во трговската мрежа вкупно до 30. VI. 1956 година резервите на стоки по физички обем се зголемени за 13,1% во однос на минатата година. Зголемените количини и поширокиот асортиман на стоки во голема мера позитивно влијаеја за заблажувањето на неусогласеноста на пазарот и за постепено отстранување на разните нарушености што постоеја во стоковниот промет.

4. Општата потрошувачка на градското население, особено во поголемите градови и индустриските центри, е намалена во однос на 1955 година, додека потрошувачката на селското население спрема вкупно реализираните приходи и извршени расходи е во извесна мера зголемена.

5. Угостителството и туризмот во 1956 година се развива под општите услови создадени со стопанскиот развој во земјата, како и посебните услови создадени во секторот на угостителството.

Развитокот на прометот во угостителството е следниот:

	Во 000 дин.	Индекс
1954 година	2.086	100
1955 година	2.743	131,5
1956 година	2.037	97,6

Прометот во угостителството во 1956 година е намален за 25,7% во однос на остварувањето во 1955 година, а за 2,4% во однос на 1954 година.

Намалувањето на прометот во угостителството се цени за општа појава, а како основни причини за тоа се сметаат: продолжувањето на зимата, стеснувањето на угостителската мрежа, покачувањето на општото ниво на цените и воведувањето и зголемувањето на локалните давачки на угостител-

ските претпријатија. Од друга страна, нереалните калкулации и неблаговременото објавување на цените од страна на угостителските претпријатија придонесе приливот на домашните и странските туристи да биде помал. Сето ова негативно се одрази врз развитокот на туризмот.

3.

1. Надворешниот стоковен промет во 1956 година се развиваше под услови на зголемено производство и преземени мерки за регулирање на внатрешниот промет. Како резултат на таквите односи во текот на годината се постигна зголемување на извозот.

2. Во 1956 година извозот на стоки е зголемен за 23,1% во однос на 1955 година. Во рамките на таквата реализација, извозот на индустриските стоки се зголеми за 14%, а само на тутунот за 28,1%. Ваквиот пораст на извозот беше можно да се оствари поради зголеменото производство и стоковните фондови, како и поради проширените и подобрените трговски односи на надворешните пазари.

4.

Општата оценка за 1956 година покажува дека политиката за стабилизација на пазарот даде позитивни резултати, како во средувањето на односите на внатрешниот пазар така и во развитокот на извозот и формирањето на неопходните резерви во стопанството, кои треба да придонесат за поголем развјаток на стопанската активност во 1957 година.

II. ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА СТОПАНСКИОТ РАЗВИТОК ВО 1957 ГОДИНА

Во 1957 година се продолжува со спроведувањето на политиката за стабилизација на стопанството и основните односи во него, со цел да се создадат поповолни услови за развитокот на стопанството, за послободно функционирање на комуналниот систем и работничкото самоуправање, за систематско и побрзо зголемување на продуктивноста на трудот.

Развитокот на стопанството во 1957 година го карактеризираат следните основни моменти:

1. Зголемување на личната потрошувачка и животниот стандард на населението, при што тежиштето на напорите е зголемување на животниот стандард на работниците и службениците.

2. Со цел да се постигне оваа основна задача на нашата стопанска политика, се предвидува општ пораст на производството. Се предвидува пораст на индустриското производство за 24% во однос на 1956 година при што порастот на стоки за широка потрошувачка ќе биде поголем за 53% во однос на 1956 година.

3. Општото ниво на инвестициите се смалува за 1%, при што инвестициите за стопанството се смалуваат за 5% додека инвестициите во општествениот стандард ќе порастат за 30%. Покрај тоа ќе се измени структурата на вложените инвестиции со цел да се постигне побрз развиток на оние стопански области чии развиток непосредно придонесува за подигање на животниот стандард на население-

нието. Инвестициите вложени во селското стопанство ќе се зголемат за 26%, во трговијата за 46% и во занаетчиството за 66%.

4. Натомошната разработка и усовршување на стопанскиот систем треба да придонесе стопанисувањето на претпријатијата и комуните да се врши во послободни рамки, во прв ред во развивање на материјалната база на работничкото самоуправање, комуналните заедници и остварувањето на стимулативни услови во платниот систем за брзо зголемување на продуктивноста на трудот.

5. Натомошното издигање и усовршување на кадрите во стопанството ќе биде потпомогнато со формираните фондови за издигање на стручните кадри во околиите, како и со напорите на стопанските организации и народните одбори за систематско решавање на овој проблем.

ГЛАВА I

ВКУПЕН ОПШТЕСТВЕН ПРОИЗВОД

Зголемувањето на општата стопанска активност ќе овозможи натамошно зголемување на општествениот производ во 1957 година. Се предвидува движењето на општествениот производ во индекси да биде следно:

	1955	1956	1957	1957 1956
Општествен производ				
— вкупно	100	99,6	105,5	105,9
Општествен производ на еден жител	100	97,1	100,2	103,2

Ваквото движење на општествениот производ во 1957 година се базира на следните претпоставки:

а) на предвидениот пораст на индустриското производство за 24% во однос на 1956 година;

б) се претпоставува селско-стопанското производство да биде на нивото од 1955 година, т. е. дека ќе биде поголемо за околу 1,8% во однос на 1956 година;

в) на зголемувањето на обемот на градежните работи за 10%;

г) на зголемувањето на обемот на сообраќајните услуги за 3,5%;

д) на зголемувањето во трговијата, угостителството и занаетчиството и другите споредни дејности во согласност со општиот пораст во основните производни дејности.

ГЛАВА II

ИНДУСТРИЈА

1.

Обемот на индустриското производство, кој во последните неколку години има тенденција на постојан пораст, се предвидува да продолжи и во 1957 година со тоа степенот на порастот да биде поголем од тој што е постигнат во претходната година.

Врз развитокот на индустриското производство во 1957 година особено ќе влијае:

- а) подоброто користење на постојаните капацитети;
- б) можноста за подобро користење на капацитетите пуштени во погон во 1955 и 1956 година;
- в) пуштањето во погон на нови капацитети;
- г) понатамошното подобрување на снабдевноста со суровини, како од земјата така и од странство;
- д) зголемување на куповната сила на населението.

2.

Сметајќи со постигнатиот обем на производството во 1956 година и со предните претпоставки, општиот пораст на физичкиот обем на производството во 1957 година во однос на процената на исполнението во 1956 година се предвидува да биде:

	Индекс на индустриското производство ¹⁾	
	1957/55	1957/56

Вкупно индустрија и рударство	137	124
-------------------------------	-----	-----

Новите индустриски капацитети што се предвидени да се пуштат во погон во 1957 година го зголемуваат обемот на производството во споредба со 1955 година за 13 поени, а во споредба со 1956 година за 11 поени.

3.

Физичкиот обем на производството по стопански гранки изгледа:

	Индекс на индустриското производство	
	1957/55	1957/56

Производство и распределба на		
електрична енергија	181	164
Производство на јаглен	103	125
Обоена металургија	100	102
Експлоатација и преработка		
на неметали	256	198
Металска индустрија	113	128
Производство на електричен		
материјал	448	291
Хемиска индустрија	125	120
Индустрија за градежен ма-		
теријал	81	113
Дрвна индустрија	124	119
Индустрија за хартија	134	111
Текстилна индустрија	179	148
Индустрија за кожи	135	123
Прехранбена индустрија	178	146
Тутунска индустрија	106	77

Во 1957 година се предвидува пораст на производството на сите индустриски гранки, освен во тутунската индустрија. Смалениот обем на производството во тутунската индустрија е резултат на

¹⁾ Индексите за вкупното производство што ќе се оствари во вид на пробно и редовно производство.

Индексите се пресметани во Заводот за стопанско планирање на Народна Република Македонија. Индексите се заокружени на цели броеви.

послабата берба во 1956 година што се одразува врз производството во 1957 година.

Осетен пораст се очекува во производството на електрична енергија, во експлоатацијата и преработката на неметали, текстилната индустрија, металската индустрија и прехранбената индустрија.

4.

Индустриското производство по претежната намена има следно движење:

	1957/55	1957/56
Производство на средства за		
работа	130	150
Производство на материјал		
за репродукција	123	116
Производство на потрошни		
стоки	195	153

Порастот на производството на потрошни стоки во однос на 1955 и 1956 година е релативно голем, како резултат на зголеменото производство во новите погони на текстилната, прехранбената и неметалната индустрија.

5.

Предвидениот пораст на физичкиот обем на производството е во согласност со електроенергетскиот биланс во 1957 година. Во електроенергетскиот биланс се смета и на ХЕЦ Маврово, со производство во редовен погон од месец јуни 1957 година. Доколку ХЕЦ Маврово не започне со нормално производство во предвидениот рок и се појави недостиг на електрична енергија што ќе се одрази врз пуштањето во погон на новите капацитети, ќе се наложат редукции во индустријата и останатото стопанство. Ваквата евентуалност би имала одраз врз постигањето на предвиденото производство.

6.

Се предвидува во 1957 година извозот на индустриските производи да порасне за 20%.

7.

Планот за 1957 година смета на извесни резултати од изведената реконструкција во претходните години, во поглед на зголемувањето на производството, проширувањето на асортиманот и отстранувањето на техничките недостатоци во погонот, особено во неметалната индустрија, хемиската индустрија, индустријата за градежен материјал, металната индустрија и текстилната индустрија.

Во 1957 година ќе се продолжи и засили реконструкцијата во индустријата, за која цел ќе се користат средства од општествените инвестициони фондови.

8.

Предвиденото зголемување на обемот на индустриското производство ќе се постигне со зголемување на бројот на запослените, кој се цени дека ќе изнесува околу 3.200 работници, како и со зголемување на продуктивноста на трудот, за кое во 1957 година постојат објективни можности.

9.

Во текот на 1957 година се очекува да се оствари производството од новите капацитети, и тоа: 105 милиони KVV на електрична енергија, 70.000 тони цемент, 2.500 тони силико тули, 2.000 тони термо тули, 5.000 суров и 2.000 тони печен гипс, 1.800 тони феролегури, 250 тони волнена чешлана греџа, 500.000 метра квадратни ткаенини од волнена влачена преџа, како и производство на свежо и преработено месо од Индустриската кланица во Скопје.

ГЛАВА III

СЕЛСКО СТОПАНСТВО

1.

За натамошното унапредување на селскостопанското производство во 1957 година ќе придонесе:

а) зголемувањето на влагањата во селското стопанство;

б) понатамошното проширување на агротехничките мерки, зголемувањето на засеаните површини, како и проширувањето на мерките за унапредување на сточарството;

в) поактивното вклучување на стручните и научните установи во спроведувањето на мерките за унапредување на селското стопанство;

г) понатамошното стручно издигање на кадарот и проширувањето на земјоделската просвета;

д) подобрувањето организацијата на работата на стопанските организации.

2.

Влагањата на селското стопанство од кредитните фондови и другите фондови, сопствените средства и амортизацијата на селскостопанските организации ќе изнесуваат вкупно 5.287 милиони динари, што претставува пораст од околу 25,0% во однос на процената на извршувањето во 1956 година. Најголем дел од овие средства ќе се употреби за продолжување на мелиорационите работи, за нови мелиорации и насади.

Од Општиот инвестиционен фонд, покрај средствата од трансите за 1957 година, продолжување на работите на започнатите објекти во износ од 1.280 милиони динари, обезбедени се и нови средства во износ од 1.100 милиони динари како посебен круг за земјоделството на територијата на Народна Република Македонија за мелиорации, подигање на нови насади и друго.

Од средствата на републичкиот инвестиционен фонд ќе се продолжи финансирањето на започнатите објекти во 1956 година и поранешните години и започнувањето на нови, за која цел се обезбедени средства во износ од 1.467 милиони динари.

Средствата на околските и општинските инвестициони фондови што се насочени на кредитирање на инвестициите во селското стопанство во 1957 година ќе изнесуваат околу 596 милиони динари.

За изведување на разни акции и мерки за унапредување на селскостопанското производство, за подобрување на работата на селскостопанската служба, како и за продолжување на студиите и проектирањата во мелиорациите и изведување на по-

роите во 1957 година ќе се користат средствата од буџетските фондови за унапредување на земјоделството и фондот за уредување на водите и пороите. Во овие фондови во 1957 година ќе се формираат нови средства во висина од 594 милиони динари.

Во републичкиот фонд за унапредување на земјоделството се обезбедени нови средства во износ од 89 милиони динари што се наменети за стимулирање на производството на квалитетен семенски материјал, набавка на приклоден добиток, изградба на селскостопански установи и др.

Во Републичкиот фонд за уредување на водите и пороите се обезбедени нови 370 милиони динари. Овие средства ќе служат за продолжување на студиите и проектирањата во мелиорациите и пороите, како и за изведување на пороите пред сè во областа на мелиоративните подрачја.

Околските фондови за унапредување на земјоделството ќе располагаат во 1957 година со нови 129 милиони динари. Средствата на овие фондови ќе служат за стимулирање на одделни значајни мерки за односната околина.

3.

За унапредување на поледелството ќе се преземат следните мерки:

а) производството на квалитетно семе ќе се зголеми:

	Во тони		
	1955	1956	1957
Житни култури	1.336	2.567	4.732
Индустриски култури	66	82	218
Градинарски култури	3,8	18	73
Компири	50	180	916
Фуражни култури	204	155	586

За производството на квалитетно семе ќе се обезбедат потребни субвенции од фондовите за унапредување на земјоделството;

б) употребата на вештачките ѓубриња од 7.600 во 1954/55 година и 15.700 тони во 1955/56 година ќе се зголеми на 16.000 тони во 1956/57 година;

в) ќе се изврши калцификација на почвите од 500 ха во 1956 година на 2.000 ха во 1957 година и ќе се продолжи со огледните работи за калцификација на почвата.

4.

За унапредување на овоштарството и лозарството ќе се преземат следните мерки:

а) ќе се продолжи со микрореонирањето на овоштарството и лозарството;

б) ќе се продолжи со производството на овошни и вегетативни садници, со кои ќе се садат нискоствелени и овошни градини;

в) асанацијата на овошните градини ќе се спроведе во поширок обем, за која цел во 1957 година ќе се продолжи со мерките за оспособување на стручниот кадар;

г) асортиманот на производството на лозните калемии се предвидува да биде 80% столни сорти, со што ќе се обезбеди садењето на новите лозја со овие сорти;

д) ќе продолжат огледите за губрење на лозјата со вештачко и зелено губре со цел да се реши проблемот за одржување плодноста на гочвата и зголемување на приносите. Огледите за производство на суво грозје исто така ќе продолжат.

5.

За заштита на растенијата од болести и штетници во 1957 година ќе се зголеми употребата на хемиски средства. Ќе се спроведе уништување на бурјаните со хебрицидни средства на околу 20.000 ха спрема 2.500 ха, на колку што е извршено во 1956 година. Ќе се изврши обеззаразување на околу 80% од семето на пченицата на околу 70% од семето на овесот и јачменот и на 100% на памукот. За сузбивање на скакулците, чија масовна појава се очекува и во 1957 година, ќе се преземат соодветни мерки. Ќе се спроведе летно и зимско прскање на околу 400.000 овошни стебла, а против „пероноспората“ ќе се прскаат редовно околу 15.000 ха лозја. Ќе се спроведат и други заштитни мерки.

6.

За унапредување на сточарството ќе се преземат следните мерки:

а) вештачкото осеменување на крави и овци ќе се изведе во поголеми размери, за која цел ќе се продолжи со оспособувањето на стручен кадар за вештачко осеменување на добитокот;

б) за квалитетно подобрување на овчарството и говедарството ќе се продолжи со уматичувањето на квалитетниот добиток;

в) ќе продолжи стимулирањето на набавката на квалитетни машки расплодници од средствата на фондови за унапредување на земјоделството;

г) заштитата на добитокот од болести и штетници ќе се изведе во поголеми размери;

д) микрореонирањето на добитокот ќе продолжи;

е) ќе се продолжи со лиценцирањето на машки расплодници кај говедата и коњите;

ж) ќе се пристапи кон поинтензивно мелиорирање на пасиштата со цел да се зголеми производството на трева и подобри исхраната на добитокот. Ќе се преземат и други мерки за подобрување на крмната база.

Во фондот за унапредување на пасиштата се предвидува да се формираат нови околу 150 милиони динари.

7.

Во спроведувањето на мерките за унапредувањето на селското стопанство одделна улога ќе имаат земјоделските задруги. Земјоделските задруги и задружните деловни сојузи ќе земат видно учество во унапредувањето и зголемувањето на селското стопанско производство. Преку земјоделските задруги и задружните деловни сојузи ќе се преземат мерки за поголема размена село — град. Ќе се вложат поголеми напори земјоделските задруги да станат важен фактор за унапредување на селскостопанското производство и за развивање на социјалистичките односи на село.

8.

Со натамошното подобрување на организацијата на работата, применувањето на новиот начин на изградување и понатамошните инвестициони вложувања, општествените земјоделски стопанства ќе придонесат за зголемување на селскостопанското производство, посебно на производството на семенски материјал.

ГЛАВА IV

ШУМАРСТВО

1.

Во 1957 година од средствата на шумските стопанства и од средствата на фондот за унапредување на шумарството се обезбедува поголем обем на работи во пошумувањето, градбата на шумски комуникации, за ресуреција и одржување, како и заштита на шумскиот фонд, изработка на стопански планови и други работи за унапредување на шумарството.

Поважните мерки што ќе се преземат во 1957 година за унапредување на шумарството се следните:

понатамошната градба на шумски комуникации за одржување на етатот и отворање на неотворени шуми. За оваа цел се предвидуваат средства во Републичкиот фонд за унапредување на шумарството;

проширување на активноста и подобрување на методите и техниката на работата во мелиорациите на шикарите и поправка на положбата на другите декрадирани шуми;

понатамошното проширување на обемот на пошумувањето на голини, на ерозивните подрачја за зелените појаси, како и одржување на полезащитните појаси;

систематска и поширока работа за подигање на брзорасни дрвисти видови, надвор од шумите, за подобро подигање на производната способност на шумскиот фонд;

Ќе се преземат мерки за стимулирање на гошумувањето на задружните и приватните имоти со давање на бесплатни шумски фиданки;

Ќе се преземат мерки за побрзо извршување на инвентаризацијата на шумскиот фонд со цел да се уреди и утврди прирастот на шумите;

Ќе се преземат мерки за посистематско унапредување на ловството.

2.

Се предвидува сеча на 553.000 м³ бруто дрвна маса, т.е. на висината на планираната сеча во 1956 година. Се предвидува поголемо учество на индустриската сеча во бруто масата.

За подобро користење на дрвната маса ќе се преземат мерки за проширување на режиската експлоатација.

ГЛАВА V

СООБРАКАЈ

1.

Обемот на транспортните услуги во јавниот патен сообраќај се предвидува да се зголеми во 1957

година за 8% во однос на 1953 година. При тоа се предвидува нешто поголем пораст во патничките превози одколку во стоковните, поради релативно поголемата побарувачка на патнички превози од стоковните, условени од јакнењето на камионските возни паркови за режиски превози.

Движењето на превозните услуги на јавниот патен сообраќај по структура на превозите во последните две години и предвидениот пораст во 1957 година е следно:

	1955	1956	1957
	1954	1955	1956
Меѓуградски превози на патници	133	112	111
Градски превози на патници	120	112	110
Превози на стоки	114	104,5	105
Вкупно:	121	107,5	108

2.

Понатамошниот развиток на јавниот патен сообраќај ќе се обезбеди со поинтензивно заменување на дотрајаните капацитети и извесно проширување на капацитетите за која цел ќе се користат сопствените фондови на претпријатијата, кои во 1957 година ќе бидат поголеми за 8% спрема 1956 година. Во 1957 година се обезбедуваат и кредити за патниот сообраќај од Општиот инвестиционен фонд.

3.

Во 1957 година се предвидува поинтензивно одржување и обнова на патната мрежа. За таа цел фондовите за патишта ќе располагаат со повеќе средства отколку што располагале во 1956 година.

ГЛАВА VI

ГРАДЕЖНИШТВО

1.

Обемот на градежните работи во 1957 година се предвидува да порасне за 10% во однос на 1956 година. Движењето на градежните работи изгледа:

	Индекси		
	1956/55	1957/55	1957/56
Градежни работи	74	82	110

2.

Во 1957 година се очекува порамномерна ангажираност на градежната оператива во текот на годината, што ќе влијае позитивно врз подобро користење на капацитетите и запосленоста во градежништвото.

3.

За обезбедување на натамошниот развиток на градежната дејност ќе придонесат:

инвестициите за набавка на градежни машини, механички алат, транспортни средства и друга опрема од домашно производство и увоз, за која цел и од Општиот инвестиционен фонд ќе можат да се користат кредити;

влагањата за реконструкција на индустријата за градежен материјал со цел да се зголеми и модернизира производството;

преземање мерки за поинтензивно издигање на стручен кадар;

донесување на стручно-технички прописи, нормативи и стандардизација и типизација на материјалот и елементите за вградување;

понатамошното средување на состојбата во градежните претпријатија.

ГЛАВА VII

ТРГОВИЈА, УГОСТИТЕЛСТВО И ТУРИЗАМ

1.

Врз база на понатамошното зголемување на производството, зголемувањето на надворешниот стоковен промет и зголемената потрошувачка во 1957 година се предвидува вкупно стоковниот промет да се зголеми за 4,1%, а стоковниот промет на мало за 10% во однос на остварувањето во 1956 година.

2.

Во секторот на трговијата во 1957 година се предвидуваат следните мерки:

усогласување на потребните кредити во трговијата со предвидениот промет и постигање на нормални резерви ќе се обрне посебно внимание за обезбедување кредити што произлегуваат од понатамошното директно поврзување на трговијата на мало со производителите;

во 1957 година ќе се продолжи со вложувањето за подобро техничко опремање на трговијата и прометот со селскостопански производи, што ќе придонесе за побрзо и поефикасно снабдување.

Посебно внимание ќе му се посвети на подигањето на магацински простор за сместување на селскостопанските производи, за која цел се обезбедуваат кредити од Републичкиот инвестиционен фонд;

понатаму ќе се развива и проширува воведената општествена контрола во трговските претпријатија и дуќани;

посебно внимание ќе се посвети за закрепувањето и проширувањето на учеството на задругите во стоковниот промет, што ќе придонесе за подобра размена село-град;

Ќе се преземат мерки за подобро снабдување на градовите и индустриските центри. Успешното решавање на овој проблем бара поголема активност и ангажирање на народните одбори.

3.

Прометот во угостителството во 1957 година се предвидува да се зголеми за 42,3% во однос на оствареното во 1956 година или за 5,7% во однос на оствареното во 1955 година.

За развитокот на угостителството и туризмот во 1957 година ќе придонесат и овие мерки:

давање премии на сезонските угостителски претпријатија и дуќани за извршениот пансионски промет, со што се овозможува поеластично прилагодување на овие стопански организации на пазарот.

За подобрување на туристичките услуги во 1957 година ќе се продолжи солагањата за набавка на превозни средства за потребите на туристичките

глетпријатија и за модернизација на хотелите на туристичките места.

4.

Во 1957 година ќе продолжат напорите за школување и стручно подигање на кадарот во трговијата и угостителството, преку одржувањето на стручните школи, формирањето стручни курсеви и семинари, за која цел ќе служат средствата од фондот за кадри.

ГЛАВА VIII

ИЗВОЗ

1.

Во 1957 година се предвидува пораст на извозот на индустриските и селскостопанските производи, додека извозот на тутун ќе опадне.

Извозот по групи производи е следниот:

	1956	1957
Индустриски производи	100	120
Тутун	100	89
Селскостопански производи	100	105

Предвиденото смалување на извозот на тутун во 1957 година е резултат на послабата берба на тутун во 1956 година во однос на 1955 година.

ГЛАВА IX

ЗАНАЕТЧИСТВО

1.

Се предвидува обемот на занаетчиството во 1957 година да се зголеми за 9% во однос на 1956 година.

2.

Средствата на инвестиционите фондови на општините овозможуваат да се обезбеди и подобри техничката опременост на занаетчиството.

3.

За натамошното проширување на мрежата од услужни занаетчиски дејности во кои се чувствува недостиг за задоволување на потребите на домаќинството, во 1957 година ќе се обезбедат од Републичкиот инвестиционен фонд средства во износ од 80 милиони динари.

4.

Создавањето на исти услови за работа на општествениот и приватниот сектор, преку реалното утврдување на доходот во приватниот сектор во занаетчиството и правилното одредување на обврските, ќе придонесе за неговиот понатамошен развој во целост.

5.

Успешното остварување на основната цел на стопанската политика во 1957 година — подигање на животниот стандард пред се на градското население, ќе зависи од вниманието што ќе му го посветат народните одбори на општините и околиците на развојот на занаетчиството, а пред се на услужното занаетчиство.

ГЛАВА X

ИНВЕСТИЦИИ

1.

Во 1957 година вкупните општествени инвестиции се на нивото од 1956 година. Движењето на вкупните општествени инвестиции е следното:

(Во милиони динари)

	1955	1956	1957
Вкупно инвестиции	28.014	26.131	25.771
Индекс: 1955 = 100	100	93	92
1956 = 100	—	100	99

2.

Во 1957 година се очекуваат измени во структурата на вкупните општествени инвестиции:

	1956	Структура	1957	Структура
Вкупно инвестиции	26.137	100	25.771	100
Инвестиции во стопанството	23.460	90	22.308	87
Општествен стандард	2.671	10	3.463	13

Инвестициите во стопанството се намалуваат за 5% додека инвестициите во општествениот стандард растат за 30%.

3.

Во 1957 година се предвидува измена на структурата на инвестициите во стопанството:

	1956	Структура	1957	Структура
Инвестиции во стопанството	23.460	100	22.308	100
Индустија	14.234	60,7	11.857	53,1
Селско стопанство	4.186	17,8	5.287	23,7
Шумарство	510	2,2	518	2,4
Градежништво	470	2,0	497	2,2
Сообраќај	3.150	13,4	2.789	12,5
Трговија и угостителство	750	3,2	1.098	4,9
Занаетчиство	160	0,7	266	1,2

Промени во структурата на инвестициите во 1957 година се очекуваат:

а) апсолутно и релативно се смалуваат инвестиционите вложения во индустријата и сообраќајот. Инвестициите во индустријата се смалуваат за околу 2,4 милијарди динари.

б) апсолутно и релативно се зголемуваат инвестициите во селското стопанство, трговијата, угостителството и занаетчиството. Инвестициите во селското стопанство се зголемуваат за 26% во однос на 1956 година што е во согласност со политиката за унапредување на селскостопанското производство, како една од основните задачи на нашиот иден стопански развој.

4.

Во рамките на вкупните инвестиции, средствата за замена и одржување на основните средства се зголемуваат за 12% додека новите инвестиции се смалуваат за 4%.

	1956	1957
Вкупно општествени инвестиции	100	99
Амортизација	100	112
Нови инвестиции	100	96

Средства за инвестиции се обезбедуваат од:

а) општиот инвестиционен фонд од каде што ќе се финансираат започнатите објекти во индустријата, селското стопанство и другите стопански области, кои користат кредити од овој фонд, по заклучените заеми во 1956 година и изминатите години. Од општиот инвестиционен фонд во 1957 година ќе бидат обезбедени и средства за нови инвестиции во селското стопанство за мелиорации и подигање на насади во износ од 1.100 милиони динари, како и нови средства за реконструкции во индустријата, сообраќајот, трговијата и угостителството;

б) од Републичкиот инвестиционен фонд за продолжување на започнатите и нови реконструкции во индустријата, селското стопанство и другите стопански области;

в) од околските и општинските инвестициони фондови;

г) од буџетските инвестиции на Републиката и народните одбори.

ГЛАВА XI

ПАЗАР И СТОКОВНО ПАРИЧНИ ОДНОСИ

1.

Во билансот на вкупните парични приходи и расходи на населението во 1957 година карактеристични се следните моменти:

а) вкупните парични приходи на населението се предвидува да се зголемат за 10,9% во споредба со 1956 година.

Зголемувањето на паричните приходи на населението се предвидува во платниот фонд, поради предвиденото зголемување на платите и загосленоста, откупот на селскостопанските производи, социјалните примања и друго;

б) паричните нестоковни расходи на населението се предвидуваат да се зголемат за 14% во споредба со 1956 година. Најосетно е зголемувањето кај буџетските давања.

2.

Врз основа на вкупните парични приходи и нестоковните расходи, во 1957 година се предвидува да се зголемат куповните фондови за 10% во споредба со 1956 година.

3.

Расположивите стокровни фондови и мерките што ќе се преземат во 1957 година за продолжување на процесот на стабилизацијата на пазарот ќе придонесат за создавање основа за подигање на животниот стандард, особено на градското население.

Со предвиденото зголемување на производството и увозот на индустриски стоки за широка потрошувачка во 1957 година постојат сите услови цените да се задржат на нивото од 1956 година.

Цените на селскостопанските производи во голема мера ќе зависат од родот во 1957 година и од организацијата на прометот на овие производи. Треба да се смета на сезонски движења и извесни покачувања на овие цени.

ГЛАВА XII

РАСПОДЕЛБА НА СРЕДСТВАТА СО КОИ РАСПОЛАГА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1.

Вкупните средства со кои располагаат Републиката и народните одбори во 1957 година се со учеството во сојузниот данок на промет и дотациите од општиот инвестиционен фонд и дотацијата на патниот фонд, ќе изнесуваат 23.858 милиони динари.

2.

Средствата со кои располагаат Републиката и народните одбори по намена се распределени:

	(Во милиони динари)		
	Индекс		
	1956	1957	1957/1956 год.
Вкупни средства	21.271	23.858	112
од тоа:			
Буџетски средства	10.364	11.657	112
во тоа:			
Буџ. инвестиции	1.020	982	96
Фондови	10.907	12.201	112

3.

Вкупните средства со кои располагаат Републиката и народните одбори во 1957 година се предвидува да бидат поголеми за 12% во споредба со 1956 година.

4.

Расподелбата на средствата на Републиката во 1956 година и 1957 година изгледа:

	(Во милиони динари)	
	1956	1957
Вкупни средства на Републиката	12.228	13.819
Од тоа:		
буџетски	3.456	3.862
буџетски инвестиции	526	388
учество на данокот на промет		
и помош на град Скопје	1.062	3.182
фондови	7.184	8.387

За расходите на Републиката е карактеристично следното:

а) расходите на Републичкиот буџет (без буџетските инвестиции) се зголемуваат за 12% во споредба со 1956 година поради зголемувањето на платите на службениците и работниците во републичките установи и поради редовното зголемување што произлегува од сојузните и републичките законски прописи;

б) републичките буџетски инвестиции се намулуваат за 26% во споредба со 1956 година поради недостиг на средства;

в) средствата на фондовите се зголемуваат за 17%. Зголемувањето на средствата на фондовите произлегува од зголемувањето на инвестициониот фонд на Републиката, од средствата на дотациите и од Општиот инвестиционен фонд, наменети за продолжување на финансирањето на објектите во изградба од минатата година и за participации и гаранции на објектите финансирани од Општиот инвестиционен фонд. Од останатите фондови зголемени се само средствата на патниот фонд, додека средствата на останатите фондови се во висина од минатата година.

5.

Вкупните средства со кои ќе располагаат околиците и општините од 1957 година се зголемени за 11% во однос на 1956 година. Во рамките на овој пораст на вкупните средства на околиците и општините, средствата за буџетите (без буџетските инвестиции) растат за 16%, буџетските инвестиции за 20% и фондовите за 4% во однос на 1956 година.

ДЕЛ ВТОРИ**ПРОПИСИ ЗА ЕКОНОМСКИТЕ ИНСТРУМЕНТИ И МЕРКИ****ГЛАВА XIII****ДАНОК НА ПРОМЕТ И РАСПОДЕЛБА НА ПРИХОДИТЕ ОД ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ**

1.

Данокот на промет од вино и ракија, освен данокот на промет во угостителството и трговијата на мало, што според Сојузниот општествен план ѝ припаѓа на Републиката им се отстагува на околиците во висина од 95%.

2.

Индивидуалните производители на тутун плаќаат 8% данок на промет од продажната цена на тутунот.

Данокот на промет што ќе се добие со примена со претходниот став ќе се уплатува:

50% во корист на Републичкиот инвестиционен фонд;

50% во корист на општинските инвестициони фондови.

Се овластува Државниот секретаријат за работи на финансиите да донесе прописи за начинот на пресметувањето и наплатата на данокот на промет од тутун.

ГЛАВА XIV**УЧЕСТВО НА РЕПУБЛИКАТА ВО СРЕДСТВАТА ЗА БУЏЕТИТЕ НА ОКОЛИИТЕ ОД ДОВИВКАТА НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ**

Во средствата за буџетите на околиците од добивката на стопанските организации, Републиката учествува со 10%.

ГЛАВА XV**РАСПОДЕЛБА НА ДАНОКОТ НА ДОХОД**

1.

Од вкупниот износ од данокот на доход од селското стопанство ќе се уплатува 6% во корист на Републичкиот фонд за унапредување на земјоделството.

2.

Делот од данокот на доход на селското стопанство што преостанува по издвојувањето на делот за Републичкиот фонд за унапредување на земјоделството, околицкиот инвестиционен фонд и фондот за пожарникарство, определени со сојузни прописи се распределува:

10% на Републичкиот буџет;

90% на буџетите на околиците.

3.

Делот од данокот на доход од самостојни занимања и имоти што преостанува по издвојувањето на придонесот на фондот за пожарникарство, определен со сојузни прописи се распределува:

10% на Републичкиот буџет;

90% на буџетите на околиците.

ГЛАВА XVI**ОПШТИНСКИ ПРИРЕЗ НА ПРИХОДИ ОД СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО**

Максималната стопа во општинскиот прирез на приходите од селското стопанство се одредува 9% од катастарскиот приход од земјата.

ГЛАВА XVII**КОНТИГЕНТИРАЊЕ НА ПРОИЗВОДИТЕ**

1.

Максималната сеча во 1957 година на територијата на Народна Република Македонија се утврдува на 553.000 кубни метра груба дрвна маса.

2.

Се овластува Извршниот совет да ја пропише максималната сеча по одделни реони и шумски стопанства.

ГЛАВА XVIII**ИНВЕСТИЦИИ И ФОНДОВИ**

1.

Републички инвестиционен фонд

1. Средствата на Републичкиот инвестиционен фонд се формираат:

а) од ануитетите по користените заеми од Општиот инвестиционен фонд во 1953, 1954, 1955 и 1956, кои со Сојузниот општествен план за 1957 година ѝ се отстапуваат на Републиката;

б) од ануитетите по дадените заеми од Републичкиот инвестиционен фонд;

в) од делот на данокот на промет на тутун;

г) од дотацијата на Општиот инвестиционен фонд.

2. Средствата на Републичкиот инвестиционен фонд ќе се употребат:

а) за продолжување на започнатите објекти во 1956 година, кои се кредитираат од наменските средства. Југословенската инвестициона банка — Централна за Народна Република Македонија за оваа цел ќе издвои сума во износ до 2.744 милиони динари;

б) за продолжување на започнатите реконструкции и рационализации во постојните стопански организации во висина на трансата за 1957 година во индустријата и рударството, селското стопанство и угостителството заклучени во 1955 и 1956 година. Југословенската инвестициона банка — Централна за Народна Република Македонија ќе издвои за оваа цел сума во износ до 1.534 милиони динари;

в) за гаранции и учество во инвестициите по кредитите од Општиот инвестиционен фонд што се одобрени во 1956 година и поранешните години, а кои во 1956 година се подмируваа од Републичкиот инвестиционен фонд, во 1957 година ќе се плаќаат од инвестиционите фондови во околиите и општините.

По исклучок во 1957 година гаранциите и учеството во инвестициите ќе ги уплатува Републичкиот инвестиционен фонд:

за објектите што се финансираат од наменските средства и тоа: Фабриката за калциум цијанамид, Фабриката за шеќер, Дрвниот комбинат — Кавадарци и Фабриката за конзерви — Ресен;

за објектите што се финансираат од Општиот инвестиционен фонд и РИФ и тоа: — ХЕЦ Маврово, Фабриката за конзерви — Охрид, Мелиоративниот систем во Преспа и Липковскиот систем — Куманово;

Југословенската инвестициона банка — Централна за Народна Република Македонија ќе издвои средства во износ до 330 милиони динари за гаранции и учество во инвестициите за кредити што ќе бидат одобрени од Општиот инвестиционен фонд во 1957 година.

За кои објекти под кои услови и во кој обем ќе се уплатуваат гаранции и учество во инвестициите од Републичкиот инвестиционен фонд, решава Извршниот совет.

г) за нови реконструкции и проширувања во индустријата и рударството ќе се употреби сума во износ до 700 милиони динари;

д) за нови инвестиции во селското стопанство и тоа: за подигање насади, набавка на стоки, производни објекти во земјоделските стопанства и др. ќе се употреби сума во износ до 570 милиони динари;

ѓ) за нови инвестиции во трговијата и тоа: за подигање на магацински простор за овошје и зеленчук, ќе се употреби сума во износ до 150 милиони динари, а за магацински простор за индустриски производи сума во износ до 50 милиони динари;

е) за инвестиции во занаетчиството ќе се употреби сума во износ до 80 милиони динари. Од овие

средства ќе се даваат кредити исклучиво за опрема на услужните занаети во општо-општествениот сектор;

ж) за инвестиции во неразвиените општини ќе се употребат средствата во износ до 290 милиони динари. Од овие средства ќе се дадат кредити за подигање на насади, стока, ситни мелиорации и др.

3. Се овластува Извршниот совет да ги пропише условите и начинот за доделување на кредитите.

4. Во 1957 година Републиката не учествува во околистите инвестициони фондови.

2.

Републички фонд за кредитирање на станбената изградба

1. Средствата на Републичкиот фонд за кредитирање на станбената изградба се формираат спрема постојните прописи.

2. Републиката учествува во општинските фондови за кредитирање на станбената изградба, освен во општинските фондови на подрачјето на град Скопје, со 10%.

3.

Републички фонд за унапредување на земјоделството

Средствата на Републичкиот фонд за унапредување на земјоделството се формираат со издвојување 6% (глава XV точка 1) од данокот на доход од селското стопанство.

Средствата на Републичкиот фонд за унапредување на земјоделството ќе се употребат спрема постојните прописи.

4.

Републички фонд за унапредување на шумарството

Средствата на Републичкиот фонд за унапредување на шумарството ќе се формираат од дотација на Републичкиот буџет.

Средствата на овој фонд ќе се употребат спрема постојните прописи.

Во 1957 година Републиката не учествува во околистите фондови за унапредување на шумарството.

5.

Фондови за патишта

1) Средствата на фондовите за патишта се формираат од редовните и вонредните приходи спрема постојните прописи и од дотацијата на буџет.

Средствата на фондовите за патишта ќе се употребуваат за инвестиционо и редовно одржување и модернизација на патиштата спрема постојните прописи.

2) Приходи на фондовите за патишта се распределуваат по одделни фондови и тоа:

Фондови за патишта

	Репуб- лички	Око- лиски	Општин- ски
а) данок на промет на транспортни услуги од приватни возила	70%	20%	10%
б) државни такси на моторни возила	70%	20%	10%
в) државни такси на запрежни возила	20%	40%	40%
г) општински такси на возила	—	—	100%

д) приходите од продадена трева, овошје, и дрва од патното земјиште ќе се уплатуваат во оној фонд за патишта од кој се врши финансирањето за одржување и реконструкција на тие патишта,

ѓ) приходите од паричните казни поради повреда на сообраќајните прописи, прописите за јавните патишта и оштетите на патиштата ќе се уплатуваат во фондот за патишта на онаа територијална единица чии органи ја донеле одлуката за казна.

3) Во Републичкиот фонд за патишта во 1957 година ќе се формираат средства во износ од околу 574 милиони динари.

Средствата од овој фонд ќе се употребат за одржување, обнова и модернизација на патиштата од I и II ред.

6.

Републички фонд за испитувачки работи

Средствата на Републичкиот фонд за испитувачки работи се формираат од дотации на Републичкиот буџет и од приходите што се добиваат со продажба на рудата добиена при испитувачките работи.

Средствата на овој фонд ќе се употребат првенствено за испитувачки работи, за рударски, геолошки, технолошки и научно-испитувачки работи во рударството, како и за изработување на геолошка карта.

7.

Републички фонд за унапредување на водите

Средствата на Републичкиот фонд за унапредување на водите ќе се формираат од дотации на Републичкиот буџет и од други средства што ќе се утврди со одделни прописи.

Средствата што ќе се формираат во 1957 година ќе се употребат:

- а) за студии и испитувања во мелиорациите;
- б) за студии и уредување на пороите, пред сè во мелиоративни подрачја.

ГЛАВА XIX

ВКУПНИ СРЕДСТВА ЗА РЕПУБЛИКАТА И ИЗВОРИ НА СРЕДСТВАТА

1.

Во 1957 година Републиката ќе располага со средства во износ од 15.819 милиони динари.

2.

Средствата од претходниот оддел Републиката ќе ги обезбеди од следните извори:

Во милиони динари

а) учество во Сојузниот данок на промет	8.010
б) данок на промет од вино и ракија	7
в) данок на промет од транспортни услуги	14
г) данок на промет од тутуно-производители	192
д) учество во средствата на буџетите на околиците од добивката на стопанските организации	115
ѓ) данок на доход од селското стопанство	204
е) данок на доход од други занимања и имоти	40
ж) ануитети	1.200
з) буџетски приходи	175
и) гридонес за станбена изградба	332
ј) такси на моторни и запрежни возила	80
к) дотации од Општиот инвестиционен фонд	5.100
л) дотации од Сојузот на патниот фонд	350

ГЛАВА XX

УПОТРЕБА НА СРЕДСТВАТА НА РЕПУБЛИКАТА

1.

1. Средствата со кои ќе располага Републиката во 1957 година во висина од 15.819 милиони динари се распределуваат:

Во милиони динари

а) републички буџетски инвестиции	388
б) општествени фондови	3.862
в) учество на околиците во сојузниот данок на промет отстапен на Републиката	2.882
г) републички инвестиционен фонд	6.492
д) републички фонд за кредитирање за станбената изградба	332
ѓ) фонд за унапредување на земјоделството	89
е) дотации на фондот за унапредување на шумарството	340
ж) дотации на фондот за унапредување на водите	370
з) дотации на фондот за испитувачки работи	190
и) републички фонд за патишта	574
ј) помош на град Скопје	300

2. Средствата што му се доделуваат на град Скопје како помош ќе се употребат во согласност со Извршниот совет.

2.

Учеството на околиците во сојузниот данок на промет отстапен на Републиката изнесува:

	Во милиони динари
Охридска околија	614
Кумановска околија	326
Тетовска околија	327
Штипска околија	429
Скопска околија	497
Битолска околија	506
Титоввелешка околија	183

ГЛАВА XXI

1.

Се овластува Извршниот совет да донесува поблиски прописи и мерки за спроведување на Општествениот план.

2.

Општествениот план на Народна Република Македонија влегува во сила од денот на објавувањето, а ќе се применува од 1 јануари 1957 година.

2.

У К Ј А 3

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БУЏЕТОТ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА (РЕПУБЛИЧКИ БУЏЕТ) ЗА 1957 ГОДИНА

На основа член 71 точка 11 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство и органите на власта на Народна Република Македонија, се прогласува Законот за буџетот на Народна Република Македонија (Републички буџет) за 1957 година, што го усвои Народното собрание на Народна Република Македонија на седницата на Републичкиот собор одржана на 10, 11 и 12 јануари 1957 година и на седницата на Соборот на производителите одржана на 10, 11 и 12 јануари 1957 година.

У број 2

16 јануари 1957 година

Скопје

Претседател
на Народното собрание,
Л. Колишевски, с. р.

Претседател,
на Извршниот совет,
Љ. Арсов, с. р.

ЗАКОН

ЗА БУЏЕТОТ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА (РЕПУБЛИЧКИ БУЏЕТ) ЗА 1957 ГОДИНА

Член 1

Се одобруваат приходите и расходите во буџетот на Народна Република Македонија за 1957 година во вкупен износ од

приходи	Динари	8.462,000.000
расходи	Динари	8.462,000.000

Член 2

Се одобруваат приходите и расходите по претсметките на установите со самостојно финансирање во вкупен износ од

приходи	Динари	2.005,280.000
расходи	Динари	2.410,555.000
Вишок на расходите над приходите	Динари	405,275.000

Член 3

Се одобруваат приходите и расходите по претсметките на буџетските фондови во вкупен износ од

приходи	Динари	773,178.000
расходи	Динари	1.822,178.000
Вишок на расходите над приходите	Динари	1.049,000.000

Член 4

Вишките на расходите над приходите по претсметките на установите со самостојно финансирање во износ од Динари 405.275.000 и по претсметките на буџетските фондови во износ од Динари 1.049,000.000 се покриваат со дотација од буџетот.

Член 5

Се овластува Извршниот совет во случај на нерамножен прилив на приходи во однос на извршувањето на расходите да може да склучи заем кај Народната банка во висина од 1.000,000.000 динари.

Член 6

Се овластува Извршниот совет да ги утврди процентите по кои установите со самостојно финансирање ќе извршат распоред на вишокот на сопствените приходи над планираните по одделни фондови, а кој ќе го остварат со успешно организирање на работата во текот на 1957 година.

Член 7

Нераспределените средства по претсметките на фондовите можат да се користат само со претходна согласност на Државниот секретар за работи на финансите.

Член 8

Средствата што надлежните заводи за социјално осигурување, во смисла на чл. 24, 26 и 29 од Законот за здравственото осигурување на работниците и службениците, ги враќаат во полза на поодделните позиции во личните расходи по претсметките на републичките органи и установи не можат да се користат без согласност од Државниот секретар за работи на финансите.

Член 9

На терет партиите на функционалните расходи по претсметките на државните органи и установи не можат да се вршат расходи што во претсметката имаат соодветна позиција во личните и оперативните расходи.

ПРЕГЛЕД НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ НА БУЏЕТОТ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА (РЕПУБЛИЧКИ БУЏЕТ)

ПРИХОДИ		РАСХОДИ	
А. Буџет:		А. Буџет:	
1 Дел — Приходи од стопанските организации	114,700.000	1 Дел — Просвета и народна култура	779,030.000
2 Дел — Приходи од населението	182,390.000	2 Дел — Социјална заштита	306,250.000
3 Дел — Приходи од државните организации и установи	100,000.000	3 Дел — Здравствена заштита	64,900.000
4 Дел — Останали приходи	75,000.000	5 Дел — Државна управа и судство	1.876,104.000
7 Дел — Учество во сојузниот данок на промет	8.010,000.000	6 Дел — Комунална дејност	113,065.000
Сé приходи:	8.462,000.000	7 Дел — Нестопански инвестиции	388,000.000
Б. Установи со самостојно финансирање:		8 Дел — Дотации	4.677,820.000
— Собствени приходи	2.005,280.000	— на пописките буџети	3.182,000.000
— По одбивање на вишокот на приходите над расходите кои се предвидени за уплата во буџетот	15,537.000	— на установи со самостојно финансирање	323.675.000
Сé приходи:	1.939,743.000	— на општествени-те фондови (фонд за патишта)	130,000.000
В. Буџетски фондови:		— на буџетските фондови	919.000.000
— Собствени приходи	773,178.000	— на општествени-те организации	123.145.000
— По одбивање на приходите над расходите кои се предвидени за уплата во буџетот	—	10 Дел — Обврски по буџетот и буџетска резерва	256,831.000
Сé приходи:	773,178.000	Се расходи:	8.462.000.000
Вкупно приходи: 11.224,921.000		Б. Установи со самостојно финансирање:	
		— Вкупни расходи	2.395,018.000
		— По одбивање на дотацијата предвидена по буџетот за покривање вишокот на расходите над приходите	405,275.000
		С е расходи:	1.989,743.000
		В. Буџетски фондови:	
		— Вкупно расходи	1.822,178.000
		— По одбивање дотацијата предвидена по буџетот за покривање вишокот на расходите над приходите	1.049.000.000
		Се расходи:	773.178.000
		Вкупно расходи: 11.224,921.000	

ПРЕГЛЕД НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ НА УСТАНОВИТЕ СО САМОСТОЈНО ФИНАНСИРАЊЕ

	Приходи	Р а с х о д и		Д о т а ц и и			вкупно дотации
		редовни	инвестициони	за покривање на вишокот на расх. над прих.	за покривање инвестиц. расходи	за научна истражувачка работа	
1. Просветни	134,115.000	267,150.000	23,900.000	133,035.000	23,900.000	—	156,935.000
2. Социјални	108,054.000	139,411.000	1,800.000	31,357.000	1,800.000	—	33,157.000
3. Здравствени	1.222,677.000	1.288,177.000	53,400.000	65,500.000	53,400.000	—	118,900.000
4. Земјоделски	396,929.000	390,165.000	42,500.000	33,236.000	2,500.000	—	35,736.000
5. Шумарски	32,800.000	34,354.000	—	1,554.000	—	—	1,554.000
6. Комунални	48,400.000	83,988.000	—	35,588.000	—	—	35,588.000
7. Останали	62,305.000	85,710.000	—	13,600.000	—	9,805.000	23,405.000
ВКУПНО:	2.005,280.000	2.288.955.000	121,600.000	313,870.000	81,600.000	9,805.000	405,275.000

Член 10

Кредитите за материјални расходи по претсметките на републичките органи на управата и установите не можат во текот на годината да се користат повеќе од 95% од одобриениот износ, без претходна согласност од страна на Државниот секретар за работи на финансиите.

Член 11

Нови назначувања кај републичките органи и установи, доколку за таа цел во претсметките не се обезбедени потребни финансиски средства и со систематизацијата нема утврдени работни места, можат да се вршат само со претходна согласност на Извршниот совет.

Член 12

Одобрениите кредити за хонорари и одделни додатоци по претсметките на републичките органи и установи, не можат да се вирманираат во полза на другите кредити за лични расходи.

Од кредитите за хонорари можат да се вршат исплати и создаваат обврски во текот на годината најмногу до височина од 90% од одобриениот износ по претсметката. Создавање на обврски преку овој износ може да се врши по претсметките на републичките органи на управата и установите само со претходна согласност од Државниот секретар за работи на финансиите.

Член 13

Кредитите за нестопански инвестиции можат да се користат само на основа претходна согласност од страна на Државниот секретар за работи на финансиите.

Член 14

Овој закон влегува во сила со денот на неговото објавување во „Службен весник на Народна Република Македонија“ со важност од 1 јануари 1957 година.

3.

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАВРШНАТА СМЕТКА ПО БУЏЕТОТ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 1955 ГОДИНА

На основа член 71 точка 11 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство и органите на власта на Народна Република Македонија, се прогласува Законот за завршната сметка по буџетот на Народна Република Македонија за 1955 година, што го усвои Народното собрание на Народна Република Македонија на седницата на Републичкиот собор одржана на 10, 11 и 12 јануари 1957 година и на седницата на

Соборот на производителите одржана на 10, 11 и 12 јануари 1957 година.

У број 3

16 јануари 1957 година

Скопје

Претседател
на Народното собрание,
Лазар Колишевски, с. р.

Претседател
на Извршниот совет,
Љупчо Арсов, с. р.

ЗАКОН ЗА ЗАВРШНАТА СМЕТКА ПО БУЏЕТОТ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 1955 ГОДИНА

I.

Член 1

Остварените приходи и извршените расходи во буџетската 1955 година по буџетот на Народна Република Македонија изнесуваат и тоа:

Приходи	Динари 9.911.263.318
Расходи	Динари 9.076.391.434
Вишок приходи	Динари 834.871.884

II.

Остварените приходи и извршените расходи по завршните сметки за извршување претсметките на приходите и расходите на установите со самостојно финансирање изнесуваат, и тоа:

Приходи	Динари 1.767.332.253
Расходи	Динари 1.637.066.508

Член 2

Се одобрува завршната сметка по буџетот на Народна Република Македонија за 1955 година, составена согласно прописите по чл. 106 од Основниот закон за буџетите.

Член 3

Завршната сметка по буџетот на Народна Република Македонија за 1955 година заедно со завршните сметки на установите со самостојно финансирање е составен дел на овој Закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Народна Република Македонија“.

СОДРЖИНА

	Страна
1. Указ за прогласување на Општествениот план на НРМ за 1957 година — — — — —	1
Општествен план на Народна Република Македонија за 1957 година — — — — —	1
2. Указ за прогласување на Законот за буџетот на НРМ (Републички буџет) за 1957 година — — — — —	14
Закон за буџетот на Народна Република Македонија (Републички буџет) за 1957 година — — — — —	14
3. Указ за прогласување на Законот за завршната сметка по буџетот на НРМ за 1955 год. — — — — —	16
Закон за завршната сметка по буџетот на Народна Република Македонија за 1955 год. — — — — —	16